

UCHWAŁA NR XXXVIII/282/2022
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE

z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego na rok 2022 r. w zakresie udzielenia wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, zamieszkałym na terenie Gminy Biały Bór

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r.), poz. 559 oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2021 r. poz.2268 z późn. zm.); Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

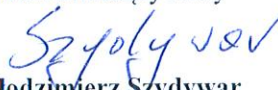
§ 1. Uchwala się gminny program osłonowy na rok 2022 r. w zakresie udzielenia wsparcia seniorom w wieku 65lat i więcej, zamieszkałym na terenie Gminy Biały Bór, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

RADA MIEJSKA
w Białym Borze
woj. Zachodniopomorskie

Przewodniczący Rady


Włodzimierz Szydywar

**Gminny program ośłonowy w zakresie udzielenia wsparcia seniorom
w wieku 65lat i więcej zamieszkałym na terenie Gminy Biały Bór na rok2022r.**

Wstęp

Gminny program ośłonowy w zakresie wsparcia seniorów zamieszkałych na terenie Gminy Biały Bór na rok 2022r.określa działania podejmowane przez gminę na rzecz seniorów. Program został opracowanyw odpowiedzi na zmieniającą się sytuację demograficzną i społeczną w naszej gminie oraz jest elementem polityki społecznejw zakresie wsparcia działań na rzecz seniorówniesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program jest również odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniemCOVID-19.

Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzezwsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnegorodzaju działań.W ramach Programu seniorzy mają możliwość skorzystania ze wsparcia społecznego, wsparcia psychologicznego, ułatwienia dostępności do podstawowej orazspecjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

Program jest kierowany do osób starszych w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskim, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

I. Podstawa prawna programu:

Gminny program ośłonowyw zakresie udzielenia wsparcia seniorom zamieszkałym na terenie Gminy Biały Bór w 2022r. jest programem ośłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej.

Program jest ustanowiony i przyjęty przez Radę Miejską w Białym Borze w związku z ustanowieniem przez MinisterstwoRodziny i Polityki Społecznej Programu pn.„Korpus Wsparcia Seniorów”na rok 2022, który stanowi wytyczne dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparciafinansowego w 2022 r. ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 napodstawie art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnychchrozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,innych chorób zakaźnych orazwywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

II. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu :

Na potrzeby niniejszego Programu przyjmuje się, że senior to osoba w wieku 65 lat i więcej. W gminie Biały Bór na dzień 31 grudnia 2021r. liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wynosiła ogółem 4.965 osób, w tym:

- osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety od 60 roku życia, mężczyźni od 65 roku życia), co stanowi 1024 osób – 20,62% ogółnejliczby mieszkańców, w podziale:
- 687 to kobiety w wieku 60+ co stanowi 13,83% ogółu liczby mieszkańców,

- 337 to mężczyźni w wieku 65+, czyli 6,78% ogółu liczby mieszkańców.

Osoby w starszym wieku przeważnie posiadają bliską rodzinę, większość z nich jednak prowadzi gospodarstwa jednoosobowe. Seniorzy wskazują, że w większości przypadków utrzymują poprawne relacje z najbliższą rodziną i sąsiadami. Mogą liczyć na doraźne lub stałe wsparcie, najczęściej w formie usług typu: zakupy, sprząatanie, pomoc w umówieniu wizyty u lekarza. Jednakże są również osoby starsze, które pomimo posiadania rodziny borykają się z problemem samotności, odrzucenia, braku zainteresowania ich problemami czy potrzebami. Taka sytuacja przyczynia się także do izolacji społecznej, przejawiającej się unikaniem nawiązywania szerszych kontaktów, choćby sąsiedzkich.

Z wewnętrznych danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze, prowadzącego systemowe rozeznanie potrzeb społecznych na terenie gminy wynika, że osoby starsze, nie stanowią jednorodnej grupy pod względem sprawności, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej, wykształcenia, sytuacji materialnej i mieszkaniowej, aktywności społecznej i zawodowej. Pewna ilość osób z tej kategorii, to osoby pracujące zawodowo, mimo posiadanych świadczeń emerytalnych, inni świadczą pomoc na rzecz rodziny, część jest zaangażowana w działalność społeczną, ale pewien potencjał tkwiący w tej grupie nadal jest niewykorzystany. Dotyczy to osób w dobrym, w stosunku do wieku, stanie zdrowia i sprawności psychologicznej.

Wśród osób w wieku poprodukcyjnym jest pewna liczba mieszkańców wymagająca częściowej pomocy osób drugih z uwagi na ograniczenia sprawności psychoruchowej. Grupa ta korzysta z pomocy rodziny, z pomocy znajomych, usług opiekuńczych świadczonych przez instytucje. Jeszcze inna kategoria mieszkańców jest całkowicie uzależniona od pomocy i opieki osób drugih. Osoby te wymagają całodobowej opieki i zdane są na pomoc rodziny, a czasem opieki stacjonarnej w zakładach opiekuńczo-leczniczych czy domach pomocy społecznej.

Tabela 1. Liczba osób przebywająca w placówkach zapewniających całodobową opiekę wraz z kosztami utrzymania na dzień 31.XII.

Rok	Liczba osób przebywająca w DPS	Koszty w zł poniesione przez gminę
2018	18	434 409
2019	13	464 097
2020	18	492 703
2021	16	575 501
Rok	Liczba osób przebywająca w ZOL	Koszty w zł poniesione przez gminę
2018	7	43 673
2019	7	49 708
2020	5	41 789
2021	6	40 209

Źródło: Dane M-GOPS w Białym Borze

Tabela 2. Liczba osób objęta różnymi formami usług opiekuńczych wraz z kosztami na dzień 31.XII.

Rok	Liczba osób objęta usługami opiekuńczymi	Koszty w zł poniesione przez gminę
2018	46	215 065
2019	51	332 239
2020	44	326 315
2021	43	337 311
Rok	Liczba osób objęta usługami w ramach Programu „Wspieraj seniora”	Koszty w zł
2018	0	0
2019	6	18 544
2020	9	40 440
2021	12	48 116

Źródło: Dane M-GOPS w Białym Borze

Analizując powyższe dane można zauważyć wahania liczby seniorów wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w swoim środowisku. Wahania zauważa się również w liczbie osób umieszczonych w placówkach stacjonarnych zapewniających całodobową opiekę. W każdej z przedstawionych powyżej form pomocy seniorom, wzrastają z roku na rok wydatki ponoszone przez Gminę Białą Bór.

Seniorzy borykają się z wieloma trudnościami dnia codziennego. Istotny wpływ na jakość życia seniorów mają:

- problemy zdrowotne z powodu utrudnionego dostępu do specjalistów,
- poczucie utraty bezpieczeństwa związane ze spadkiem dochodów przy stale zwiększających się wydatkach egzystencjonalnych,
- osamotnienie spowodowane rozluźnieniem się więzów rodzinnych (duża odległość od zamieszkania dzieci i wnuków, ich kariery zawodowe), utrata współmałżonka, przyjaciół, znajomych,
- zagubienie, bezradność wobec skomplikowanej rzeczywistości,
- poczucie nieużyteczności – po przejściu na emeryturę rozluźnienie, a czasem przerwanie kontaktów zawodowych, brak pomysłów na dalsze życie, brak przygotowania do życia na emeryturze, ograniczenie i utrata sprawności, uzależnienie od pomocy.

Przy postępującym zjawisku starzenia się społeczeństwa, rola osób starszych w życiu społecznym będzie coraz bardziej istotna, a problemy i potrzeby tej grupy coraz silniej odczuwane.

III. Cele programu

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb Gminy Białą Bór, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Zagadnienia ujęte w Programie są realizowane od dnia 1 stycznia 2022r. do dnia 31 grudnia 2022r.

2. Programem zostaną objęte osoby w wieku 65 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, wnioskujące o chęć przystąpienia do Programu bezpośrednio do M-GOPS lub przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11.

3. Udział w Programie jest bezpłatny.

4. Udzielenie wsparcia w ramach programu nie zależy od kryterium dochodowego osoby/rodziny.

5. W realizację Programu można zaangażować osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe, w szczególności skupiające środowiska młodzieżowe poprzez:

- zlecanie usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020r. poz. 1057, z późn. zm.),

- samodzielnie, tj. przez organizację i koordynację prac wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w tym osób zamieszkujących najbliżej osób wymagających wsparcia, tj. pomocy sąsiedzkiej,

- zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu (dotyczy tylko Modułu II).

6. W ramach Programu udziela się wsparcia w dwóch modułach:

- **MODUŁU I** - usługi wsparcia, które składają się z następujących komponentów:

- a) **wsparcie społeczne**, polegające na wspólnym spędzaniu czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacer, rozmowy, wspólne porządkowanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.);

- b) **wsparcie psychologiczne**:

- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów;

- w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa – w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia ośrodek pomocy społecznej/;

- c) **wsparcie mające na celu ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej** poprzez:

- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowieszeniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty;

- pomoc w zorganizowaniu transportu na szczypienia;

- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu.

- d) **wsparcie w czynnościach dnia codziennego**:

- pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.,

- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,

- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,

- dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym

- artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
 - zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior) o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
 - wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
 - pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept,
 - pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.
- ✓ Usługi wsparcia MODUŁU I wynikają z rozeznanych potrzeb gminy.
 - ✓ Niedozwolone jest realizowanie MODUŁU I wobec osób, na które pobierane są świadczenia pielęgnacyjne.
 - ✓ Usługi wsparcia w ramach MODUŁU I są realizowane poprzez wolontariuszy lub pomoc sąsiedzką.
 - ✓ Pomoc sąsiedzka może być świadczona osobom, które mają przyznane usługi opiekuńcze. Usługi świadczone w ramach pomocy sąsiedzkiej powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wspieranych. Świadczenie tego typu usług może być realizowane m.in. w godzinach rannych, popołudniowych, wieczornych, nocnych, w dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w święta, jak również poza godzinami pracy opiekunów ośrodka pomocy społecznej, jeśli osoba korzysta z tego rodzaju usług.
- **MODUŁ II** ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.
Usługa świadczona w ramach Modułu II polega na korzystaniu z „opaski bezpieczeństwa”, którą centrum monitoringu 24 h na dobę nadzoruje, rejestruje i przyjmuje zgłoszenia alarmowe przesyłane z „opasek bezpieczeństwa”, a także podejmuje adekwatne do konkretnego zgłoszenia czynności.

V. Kolejność przyznawania wsparcia osobom w wieku 65 lat i więcej

1. W pierwszej kolejności pomoc przyznawana będzie osobom samotnie gospodarującym niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), które nie korzystają z pomocy usług opiekuńczych świadczonych przez OPS.
2. Osoby samotnie gospodarujące, które korzystają z pomocy usług opiekuńczych świadczonych przez OPS.
3. Osoby zamieszkałe z rodziną.

VI. Finansowanie, monitoring programu

1. Środki na realizację działań w ramach programu będą pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 ze zm.).
2. Koordynację, monitoring oraz nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Białego Boru
3. Z realizacji programu zostanie sporządzone sprawozdanie roczne, w tym z realizacji Modułu I oraz z realizacji Modułu II.

Przewodniczący Rady
Szyforys
 Włodzisław Szyforys